

Številka: IPP 007-926/2020/5
Ljubljana, 15. 1. 2021
EVA: 2020-1611-0134
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Predlog Zakona o jamstvu Republike Slovenije v Panevropskem garancijskem skladu – NUJNI POSTOPEK
1. Predlog sklepov vlade:
<p>Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 - uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 - ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 - ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na seji dne _____ sprejela naslednji</p> <p style="text-align: center;">S K L E P :</p> <p>Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Zakona o jamstvu Republike Slovenije v Panevropskem garancijskem skladu ter ga predloži v obravnavo in sprejetje Državnemu zboru Republike Slovenije po nujnem postopku.</p> <p style="text-align: right;">dr. Božo Predalič generalni sekretar</p> <p>Priloga:</p> <ul style="list-style-type: none">- Predlog Zakona o jamstvu Republike Slovenije v Panevropskem garancijskem skladu <p>Sklep prejmejo:</p> <ul style="list-style-type: none">- Državni zbor Republike Slovenije- Ministrstvo za finance- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo- Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije- Urad Vlade Republike Slovenije za komuniciranje
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov: /
<p>V skladu s 143. členom Poslovnika državnega zbora Vlada Republike Slovenije predlaga, da se predlog zakona obravnava po nujnem postopku, da bi se preprečile nepopravljive oziroma težko popravljive posledice za delovanje države. Navedeno je potrebno, da se omilijo posledice oziroma zmanjšajo negativni učinki epidemije COVID-19 za gospodarstvo. Banka Slovenije in Urad Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj opozarjata, da bodo gospodarske posledice epidemije COVID-19 občutne in da se bo bruto domači proizvod občutno zmanjšal.</p>

Zaradi drugega vala epidemije COVID-19 se svetovne gospodarske razmere naglo zaostrujejo. Za evrsko območje prvi kazalniki nakazujejo močan padec gospodarske aktivnosti in poslabšanje razmer na trgu dela, zelo negotovi so tudi obeti v letu 2021. Republika Slovenija se kot del evrskega območja že sooča z negativnimi posledicami, ki zahtevajo hitro ukrepanje za zaščito zlasti vitalnih delov njenega gospodarstva. Med strateškimi ukrepi za pomoč gospodarstvu so ključni ukrepi, ki bodo podjetjem omogočili oživitev njihove investicijske aktivnosti in s tem ohranitev delovnih mest. Zato je ključna zagotovitev dodatnih možnosti, ki jih imajo na razpolago podjetja za zagotovitev likvidnosti poslovanja do umiritve razmer ter ponovne vzpostavitve običajnega poslovanja.

Eden izmed ukrepov pomoči podjetjem na ravni EU takoj ob prvem valu epidemije COVID-19 je bila tudi krepitev delovanja skupine Evropske investicijske banke (v nadaljnjem besedilu: EIB), ki je že ob začetku pandemije sprejela sveženj ukrepov za podporo malim in srednje velikim podjetjem predvsem preko uvedbe omejenih in neomejenih jamstvenih shem Evropskega investicijskega sklada (v nadaljnjem besedilu: EIF), prenovljenih in novih likvidnostnih linij bankam za zagotovitev obratnega kapitala podjetjem ter sprostitev dodatnih sredstev za nujne ukrepe v zdravstvu. Poleg takojšnjih ukrepov je EIB že v začetku leta napovedala tudi vzpostavitev novega jamstvenega sklada na EU ravni za pomoč podjetjem v likvidnostnih težavah. Svet direktorjev EIB je 26. maja 2020 potrdil ustanovitev Pan-evropskega jamstvenega sklada v višini 25 milijard EUR za pomoč podjetjem v EU, ki imajo težave zaradi gospodarske recesije, vendar bi bila dovolj močna, da bi v odsotnosti krize COVID-19 dobila posojilo. Z mobilizacijo dodatnega financiranja iz zasebnega sektorja želi EIB ustvariti do 200 milijard EUR dodatnih sredstev za gospodarstvo.

Tudi slovensko gospodarstvo nujno potrebuje takšen ukrep. Glede na to, da je bo ukrep zaživel le ob podpori vseh držav članic, je sprejetje tega zakona nujno. V kolikor ta zakon ne bi bil sprejet po nujnem postopku kot interventni zakon, bodo zgolj na nacionalni ravni nastale nepopravljive posledice za gospodarstvo in javne finance.

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- mag. Peter Ješovnik, državni sekretar na Ministrstvu za finance,
- mag. Aleksander Nagode, generalni direktor Direktorata za javno premoženje,
- Goran Kitić, vodja Sektorja za upravljanje javnega premoženja

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

Pri pripravi gradiva niso sodelovali zunanji strokovnjaki.

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora: /

- mag. Andrej Šircelj, minister za finance
- mag. Peter Ješovnik, državni sekretar na Ministrstvu za finance

5. Kratak povzetek gradiva:

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA/NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA/NE
c)	administrativne posledice	DA/NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA/NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA/NE
e)	socialno področje	DA/NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna 	DA/NE

	– razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij			
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:				
Ocena potencialno unovčenih poroštev znaša 88,1 milijonov EUR najpozneje do leta 2053.				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ				

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:	
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:	
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: <ul style="list-style-type: none"> - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin. 	DA/NE
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: <ul style="list-style-type: none"> - Skupnosti občin Slovenije SOS: DA/NE - Združenju občin Slovenije ZOS: DA/NE - Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA/NE Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani: <ul style="list-style-type: none"> - v celoti, - večinoma, - delno, - niso bili upoštevani. Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.	
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	DA/NE
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA/NE
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	DA/NE
mag. Andrej Šircelj minister	

PREDLOG ZAKONA O JAMSTVU REPUBLIKE SLOVENIJE V PANEVROPSKEM GARANCIJSKEM SKLADU**I. UVOD****1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA**

Izbruh okužb zaradi nalezljive bolezni COVID-19 ob koncu leta 2019 na Kitajskem se je februarja 2020 v prvem valu razširil tudi na območje držav Evropske unije, na začetku zlasti v države, na katere meji Republika Slovenija, kasneje pa tudi v Republiko Slovenijo. Evropska unija (v nadaljnjem besedilu: EU) se je na posledice izbruha COVID-19 hitro odzvala s takojšnjimi ukrepi, med katerimi so bili tudi ukrepi pomoči gospodarstvu državam članicam:

- večja prilagodljivost fiskalnih pravil EU ter pravil državnih pomoči,
- mobilizacija sredstev iz EU proračuna za delovanje Evropskega investicijskega sklada,
- vzpostavitev investicijske iniciative za odziv na COVID-19 v višini 37 milijard EUR v okviru kohezijske politike,
- vzpostavitev instrumenta za začasno podporo zmanjševanju tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah (SURE) v višini 100 mrd EUR,
- vzpostavitev posebne kreditne linije Evropskega mehanizma za stabilnost.

Poleg takojšnjih ukrepov pomoči je Evropska komisija za odpravljanje gospodarske in socialne škode zaradi pandemije, zagon evropskega gospodarstva ter ohranjanje in ustvarjanje delovnih mest 26. maja 2020 predlagala obsežen načrt okrevanja za Evropo, ki temelji na koriščenju celotnega potenciala proračuna EU. Načrt temelji na treh stebrih:

- podpora držav članic pri okrevanju (mehanizem za okrevanje in odpornost, pomoč pri okrevanju za kohezijo in območja Evrope (REACT-EU), okrepljeni programi za razvoj podeželja, okrepljeni mehanizem za pravični prehod);
- zagon gospodarstva in spodbujanje zasebnih naložb (instrument za podporo plačilni sposobnosti, instrument za strateške naložbe, okrepljeni program InvestEU);
- izkušnje iz krize in reševanje strateških izzivov Evrope (novi zdravstveni program, okrepljeni mehanizem rescEU, okrepljeni programi za raziskave, inovacije in zunanje delovanje).

Zaradi drugega vala epidemije COVID-19 se svetovne gospodarske razmere naglo zastrujejo. Za evrsko območje prvi kazalniki nakazujejo močan padec gospodarske aktivnosti in poslabšanje razmer na trgu dela, zelo negotovi so tudi obeti za leto 2021. Republika Slovenija se kot del evrskega območja že sooča z negativnimi posledicami, ki zahtevajo hitro ukrepanje za zaščito zlasti vitalnih delov njenega gospodarstva. Med strateškimi ukrepi za pomoč gospodarstvu so ključni ukrepi, ki bodo podjetjem omogočili oživitev njihove investicijske aktivnosti in s tem ohranitev delovnih mest. Zato je ključna zagotovitev dodatnih možnosti, ki jih imajo na razpolago podjetja za zagotovitev likvidnosti poslovanja do umiritve razmer ter ponovne vzpostavitve običajnega poslovanja.

Eden izmed ukrepov pomoči podjetjem na ravni EU takoj ob prvem valu epidemije COVID-19 je bila tudi krepitev delovanja skupine Evropske investicijske banke (v nadaljnjem besedilu: EIB), ki je že ob začetku pandemije sprejela sveženj ukrepov za podporo malim in srednje velikim podjetjem predvsem

preko uvedbe omejenih in neomejenih jamstvenih shem Evropskega investicijskega sklada (v nadaljnjem besedilu: EIF), prenovljenih in novih likvidnostnih linij bankam za zagotovitev obratnega kapitala podjetjem ter sprostitev dodatnih sredstev za nujne ukrepe v zdravstvu. Poleg takojšnjih ukrepov je EIB že v začetku leta napovedala tudi vzpostavitev novega jamstvenega sklada na EU ravni za pomoč podjetjem v likvidnostnih težavah. Svet direktorjev EIB je 26. maja 2020 potrdil ustanovitev Pan-evropskega jamstvenega sklada v višini 25 milijard EUR za pomoč podjetjem v EU, ki imajo težave zaradi gospodarske recesije, vendar bi bila dovolj močna, da bi v odsotnosti krize COVID-19 dobila posojilo. Z mobilizacijo dodatnega financiranja iz zasebnega sektorja želi EIB ustvariti do 200 milijard EUR dodatnih sredstev za gospodarstvo.

Tržna vrzel

Gospodarsko okrevanje v evrskem območju v jesenskih mesecih izgublja zagon zaradi poslabševanja epidemioloških razmer zaradi COVID-19. Negativen vpliv zaostrovanja omejitvenih ukrepov na gospodarsko aktivnost, ki se že odraža v storitvah, bo v prihodnjih mesecih zaradi ponovnega širjenja virusa verjetno še večji.

Iz Začasnega okvira za ukrepe državne pomoči v podporo gospodarstvu ob izbruhu COVID-19, ki ga je sprejela Evropska komisija, med drugim izhaja, da obstaja časovno omejena tržna vrzel, ki zadeva dostop do dolžniškega financiranja za potrebe premoščanja likvidnostnih omejitev v podjetjih vseh velikosti in v vseh sektorjih, s poudarkom na zdravstvenem, turističnem, kulturnem, maloprodajnem in prometnem sektorju, v kolikor so te likvidnostne omejitve povzročene zaradi izbruha COVID-19. Začasni okvir predvideva obstoj tudi drugih vrzeli npr. financiranje raziskav in razvoja na področju COVID-19, da se podpre izgradnjo infrastrukture za preskušanje in prenos v proizvodnjo, ki prispeva k razvoju izdelkov v zvezi s COVID-19, ter proizvodnjo izdelkov, potrebnih za odzivanje na izbruh.

V Sloveniji je negativen vpliv pandemije prizadel praktično vse sfere gospodarstva, še posebej pa podjetja v avtomobilski panogi. Učinek omejevalnih ukrepov je bil najbolj negativen pri tistih, ki zahtevajo socialno interakcijo, kamor sodi gostinstvo, hotelirstvo, dejavnosti trgovine in popravilo vozil, prometa, vključno s prevozi ter skladiščenja. V skupini drugih storitvenih dejavnosti, kamor med drugim sodijo ponudniki kulturnih, razvedrilnih in rekreacijskih storitev, je bila dodana vrednost medletno manjša za več kot 30 %. To je največji padec med vsemi skupinami dejavnosti. Padec gospodarske aktivnosti je globok tudi v predelovalnih dejavnostih in v gradbeništvu.

UMAR je v Zimski napovedi z dne 23. 12. 2020 napovedal za leto 2020 6,6-odstotni upad BDP in da bi bilo hitrejše gospodarsko okrevanje možno od drugega četrtertletja 2021 naprej, skupna gospodarska aktivnost pa bo šele leta 2022 dosegla raven pred epidemijo. Zaradi epidemioloških razmer v zimskem času in verjetnosti, da se bodo stroge omejitve le postopno rahljale, se bo okrevanje zamaknilo proti drugemu četrtertletju leta 2021. Posledično bi bila gospodarska rast leta 2021 s 4,3 % nižja od napovedane v Jesenski napovedi (5,1 %), gospodarska rast za leto 2022 pa bi znašala 4,4 %.

Na gospodarskem področju so potrebni takojšnji ukrepi za blaženje posledic širitve epidemije, ki podpirajo podjetja in prebivalstvo pri premoščanju težav zaradi izpada prihodkov in zagotovili ohranjanje delovnih mest v največji možni meri, potrebni pa so že tudi ukrepi za zagon gospodarstva.

Raziskava o dostopnosti finančnih virov za podjetja 2019 (Banka Slovenije) navaja, da slovenska podjetja v zadnjih letih poročajo o povečanju potreb predvsem po bančnih virih in lizingu, na drugi strani pa so podjetja ocenila, da se je dostopnost do finančnih virov poslabšala. Zato se je tudi povečala finančna vrzel za vsa podjetja, kar pomeni, da so potrebe po zunanjih virih večje od dostopnosti zunanjih virov. Zaradi posledic pandemije, ko so komercialne banke svoje posojilne aktivnosti zmanjšale zaradi tveganj povezanih s COVID-19, se je razkorak med ponudbo in povpraševanjem po posojilih različnih oblik, namenov in ročnosti še povečal.

Največja vrzel glede na povpraševanje po zunanjih virih financiranja se je ugotovila pri mikro podjetjih, sledijo mala podjetja, medtem ko je vrzel srednjih in velikih podjetij najmanjša. Ugotovitev izhaja iz analize Ankete o dostopnosti finančnih virov za podjetja, ki jo izvaja SID banka skupaj z Banko Slovenije na letni ravni. Anketa kaže, da so podjetja leta 2019 prejela dve tretjini zahtevanih bančnih sredstev z nad 10 letno ročnostjo in tri četrtine zahtevanih sredstev z ročnostjo od 5 do 10 let. Glede na anketne podatke so večja podjetja v precej boljšem položaju kot SME-ji tako glede ročnosti posojil, kot tudi višine posojila ter ustreznosti zavarovanja. Tržna vrzel je ocenjena na okoli 3,5 % BDP.

V letih 2021 in 2022 je, ob večji previdnosti bank pri odobravanju posojil glede na pričakovano povečanje nedonosnih terjatev pričakovati, da se bo trend povečevanja tržne vrzeli nadaljeval in ocena je, da bo znašala 4,5 % BDP oziroma preko 2 mrd EUR. Več kot tri četrtine ocenjene vrzeli bo predvidoma nastalo na segmentu MSP.

Takim ugotovitvam pritrjuje tudi Poročilo EIF »*European Small Business Finance Outlook*«, ki na področju dostopnosti MSP do finančnih virov ugotavlja, da še vedno obstaja vrzel v financiranju, prav tako še vedno vsako četrto MSP poroča o težavah pri dostopu do likvidnosti. To kaže na znatne strukturne pomanjkljivosti na kreditnem trgu, kar preprečuje zadovoljevanje potreb po finančnih zahtevah MSP. Kreditne garancije ostajajo najbolj razširjen instrument, ki se uporablja v državah EU in poskuša olajšati dostop MSP do financiranja.

Poročilo o finančni stabilnosti Banke Slovenije navaja, da se je po dveletni rasti presežnega povpraševanja in v letu 2019 največjem obsegu po letu 2011, v prvi polovici 2020 presežno povpraševanje po posojilih zmanjšalo. V prvem polletju 2020 je bilo za slabo milijardo evrov presežnega povpraševanja, glede na prejšnja leta pa je bila pri 24 % nižja tudi stopnja presežnega povpraševanja. Po vrstah posojil je do polovice leta največji upad mogoče zaznati pri posojilih za investicije, pri katerih je bil sicer glede na ostale vrste posojil obseg v prejšnjih letih mnogo večji. Medtem je do polovice leta stopnja presežnega povpraševanja pri posojilih za tekoče poslovanje ostala blizu lanske. Obseg presežnega povpraševanja po likvidnostnih posojilih zaradi COVID-19 pa je v prvem polletju 2020 znašal 139 mio EUR. Dejstvo je, da so v COVID-19 krizo slovenska podjetja vstopila znatno manj zadolžena kot v globalno finančno krizo leta 2008, kar pomeni, da so danes podvržena znatno manjšemu tveganju odplačevanja obveznosti. Pomenljiv je podatek, da se je razmerje med neto finančnim dolgom in EBITDA vseh podjetij s 5,2 v letu 2009 znižalo na 2,1 leta v letu 2019. COVID-19 krizo so podjetja pričakala rekordno likvidno, s krizo pa se je delež depozitov podjetij pri bankah le še povečal in konec junija dosegel že 7,3 milijarde EUR. Iz ankete Statističnega urada Republike Slovenije iz avgusta 2020 izhaja, da omejitve razpoložljivosti financiranja niso glavni dejavnik padca povpraševanja po posojilih, saj je treba upoštevati tudi ostale stimulatивne fiskalne ukrepe države, ki imajo izjemno močan likvidnosti učinek, saj so usmerjeni v subvencioniranje stroškov poslovanja, kar neposredno zmanjšuje potrebo po likvidnosti. Ne glede na zmanjšanje povpraševanja, je ob danih omejitvah gospodarske aktivnosti potrebno (1.) zagotoviti, da financiranje zlasti MSP ni omejeno s ponudbo kreditov na strani bank in (2.) omogočiti uporabo komplementarnih – zlasti programsko usmerjenih instrumentov, ki lahko dopolnijo trenutno ponudbo financiranja. To je zlasti pomembno v segmentu posojil za investicije MSP, pri katerih je mogoče zaznati največji upad presežnega povpraševanja.

Zaradi tega je shema Panevropskega jamstvenega sklada dobrodošla za slovensko gospodarstvo, saj zagotavlja, da bodo slovenska podjetja s pomočjo kvalificiranih finančnih posrednikov dobila dostop do kakovostnih in programsko usmerjenih produktov posojilne, garancijske in naložbene narave, ki bi za zagon novega investicijskega cikla dopolnili oz. spodbudili ponudbo financiranja na trgu.

Oprelitev vrzeli in predvideni produkti

1. V prvi vrsti na trgu obstaja potreba po financiranju **obratnih sredstev**, saj upočasnjena oziroma ustavljena gospodarska rast zahteva dodatno financiranje obratnih sredstev. COVID-19 kriza,

zmanjšanje povpraševanja in padec gospodarske rasti je dodatno pomembno povečala potrebe po likvidnostnem financiranju mikro, malih in srednje velikih podjetij. Tudi *Priporočilo Sveta v zvezi z nacionalnim reformnim programom Slovenije za leto 2020 in mnenje Sveta o programu stabilnosti Slovenije za leto 2020* v priporočilu 3 navaja, da Slovenija v letih 2020 in 2021 ukrepa tako, da nadaljuje hitro izvajanje ukrepov za zagotavljanje likvidnosti in financiranja podjetjem.

Junija 2020 je bila z dokumentom »*Predhodna ocena finančnih instrumentov COVID-19*« dopolnjena ocena tržnih vrzeli v Republiki Sloveniji. Na tej podlagi je tudi bila vzpostavljena nova operacija »*FI COVID-19*« v skupni višini 65 mio EUR, na podlagi katere je v okviru Sklada skladov dne 7. 10. 2020 bila pridobljena prva tranša v višini 15 mio EUR za Mikroposojila MSP in v dobrem mesecu dni preko dveh finančnih posrednikov sklenjenih pogodb s končnimi prejemniki za nekaj več kot 14 mio EUR. Kontinuiran presežek povpraševanj nad ponudbo posojil na naložbenem področju MSP nakazuje na še vedno velik obstoj tržne vrzeli na tem področju in to kljub obstoječim razpoložljivim sredstvom evropske kohezijske politike in drugim interventnim ukrepom države.

2. COVID-19 kriza je zaustavila nekatere že načrtovane investicije podjetij. Po drugi strani pa nekatera podjetja kljub krizi COVID-19 poslujejo uspešno in tudi investirajo, zato je potrebno močno spodbujanje investicij, ki imajo ugodne multiplikativne učinke tudi na druga podjetja, kar je nujno za ublažitev posledic COVID-19 in ponoven zagon gospodarstva.

Garancije omogočajo MSP hitreje, lažje in ceneje pridobivanje bančnih kreditov (nižja obrestna mera, nižje zahteve po dodatnem zavarovanju, daljša ročnost kredita itd.) za investicije. Evropsko združenje garancijskih institucij ugotavlja, da v obdobjih gospodarske stabilnosti, še posebej pa v obdobju krize COVID-19, garancijske institucije igrajo ključno vlogo pri pomoči MSP-jem pri dostopu do financiranja in pri premagovanju tržnih nepopolnosti na področju financiranja MSP.

3. Na **področju raziskav in razvoja** imajo finančne spodbude ugoden vpliv, vendar ti viri ne zadoščajo za pokrivanje dejanskih potreb. Eno izmed največjih pomanjklivosti predstavlja zagotavljanje dostopa do povratnih sredstev za projekte z višjim tveganjem, ki se v veliki meri nanaša na MSP in za finančne trge ni sprejemljivo.

Evropski investicijski sklad (EIF) v svoji analizi tržne vrzeli za Slovenijo na področju prenosa tehnologij ugotavlja, da imajo države CEE regije v primerjavi s svetom proporcionalno boljše kazalnike osnovnih raziskav in razvoja (npr. izdatki za raziskave in razvoj, izdelava znanstvenih publikacij in člankov glede na BDP), slabše kazalnike komercialnega izkoriščanja rezultatov znanstvenih raziskav in razvoja (npr. število sklenjenih poslov tveganega kapitala v primerjavi z BDP) ter slabše kazalnike glede sodelovanja med univerzami in industrijo. EIF predvideva, da je razlog v pomanjkanju razpoložljivih virov za komercializacijo osnovnih raziskav.

4. Financiranje **novih podjetniških podjetij**, ki zajemajo tako podjetja, ki se realizirajo v obliki novih podjetij (start up, spin out, spin off, itd.), kot nove podjetja (produkte) znotraj delujočih poslovnih subjektov, zahteva drugačen način financiranja v obliki lastniškega ali kvazi lastniškega financiranja. Evropska komisija v Poročilu o državi – Slovenija 2020 navaja: »**Lastniško financiranje** je v okviru prizadevanj unije kapitalskih trgov še vedno slabo razvito. Omejena razpoložljivost lastniškega financiranja v Sloveniji negativno vpliva na okolje za inovativna zagonska podjetja in podjetja v razširitveni fazi. Slovenija po deležu zasebnega lastniškega financiranja za podjetja zaostaja za drugimi državami EU ter državami srednje in vzhodne Evrope (npr. Češka, Slovaška, Hrvaška).« Doslej je bilo financiranje usmerjeno skoraj izključno v spodbujanje nastanka podjetij v obliki spodbud za zagonska podjetja in profesionalizacije tovrstnih podjetij. Zaradi vpliva COVID-19 na poslovanje podjetij pa se kaže, da podjetja potrebujejo dodatni kapital tudi v fazi rasti in širitve poslovanja, saj se jim bo na ta način omogočilo ohranjanje dejavnosti z zagotovitvijo kapitala za prestrukturiranje, s čimer se jim omogoča solventnost, ohranjanje delovnih mest in ponovni zagon rasti. Za približevanje najuspešnejšim državam je potrebno močnejše začetno financiranje podjetij z

nepovratnimi spodbudami za zagon ter semenskim in tveganim kapitalom za globalno rast. Zasebni kapital je pomemben za podjetja v razširitveni fazi, zlasti za tista, ki potrebujejo zunanja sredstva v višini več kot 500.000 EUR. Po podatkih Evropskega investicijskega sklada (EIF, 2019) so naložbe tveganega kapitala v Sloveniji kot delež BDP med najnižjimi v EU. Slovenija se nizko uvršča tudi na področju samozavesti MSP pri nagovarjanju vlagateljev lastniškega kapitala in podjetij tveganega kapitala v zvezi s financiranjem ter pridobivanjem zelenega lastniškega kapitala, saj je le 9 % anketiranih odgovorilo, da se pri tem počutijo samozavestne, kar je močno pod povprečjem EU, ki znaša 22 % (Evropska komisija, 2019c).

2. CILJI, NAČELA IN POGLATIVNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilji predloga zakona so:

- ohranjanje delovnih mest in dejavnosti podjetij;
- zmanjševanje nezaposlenosti in izpada dohodka podjetij;
- zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev;
- preprečiti hujšo gospodarsko škodo.

2.2 Načela

Namen predloga zakona je, da Slovenija kot soustanoviteljica pristopi k Pan-evropskemu jamstvenemu skladu in v sorazmernem deležu zagotavlja jamstvo temu skladu. Na ta način se zagotavlja slovenskemu gospodarstvu dostop do dodatnih likvidnostnih sredstev za premagovanje krize kot posledice pandemije COVID-19.

Programska posojila, za katera jamči Pan-evropski jamstveni sklad, bodo namenjena financiranju obratnih sredstev ter investicijam.

2.3. Poglavitne rešitve

Skupina EIB želi odigrati eno ključnih vlog tudi pri financiranju ekonomskih posledic pandemije COVID-19, zato je v ta namen ustanovila Pan-evropski jamstveni sklad. Le-ta bo s jamstvi držav članic v skupni višini 25 milijard EUR skupini EIB omogočil, da poveča svojo finančno podporo evropskim podjetjem do dodatnih 200 milijard EUR posojil, s poudarkom na malih in srednje velikih podjetjih. Jamstvo države v sorazmernem deležu krije tveganje nevračil vseh posojil, ki bodo zavarovana s sredstvi tega sklada ne glede na to, iz katere države prihaja prejemnik, ki posojila ne vrača.

Pan-evropski jamstveni sklad predvideva prispevek vseh 27 držav članic EU v obliki poroštev in je na voljo tudi za prispevke drugih subjektov. V prvem pridružitvenem krogu so se jamstvenemu skladu pridružile države članice, ki tvorijo skupaj več kot 90% kapitala EIB, tako da je septembra 2020 sklad postal operativen. Sklad deluje v okviru strukture EIB na podlagi obstoječih pravnih okvirov in standardiziranih postopkov. Predvideno je, da bo sklad začasne narave. Rok za prijavo in odobritev projektov je časovno omejen do 31. decembra 2021, pri čemer se lahko to obdobje podaljša za 6 mesecev, če se s tem strinja kvalificirana večina držav članic sklada. Predvideno je, da bodo članice sklada zagotavljale jamstvo do 31. decembra 2037, vsako morebitno nadaljnje podaljšanje pa je pogojeno s soglasjem vseh sodelujočih.

Financiranje iz jamstvenega sklada izvaja EIB in njeno hčerinsko podjetje Evropski investicijski sklad (EIF), specializirano za financiranje malih in srednje velikih podjetij. Jamstveni sklad je namenjen pomoči EU podjetjem, ki se soočajo s pomanjkanjem likvidnosti. EIB in njeni izvajalski partnerji bodo poskrbeli, da bo kombinacija instrumentov, ki jih podpira sklad, ustrezala potrebam trga in zahtevam za odzivanje na krizo. Z namenom bolj pravične porazdelitve sredstev sklada so določene nekatere omejitve koncentracije, in sicer za 3 države članice, ki bodo prejele največ sredstev, kumulativno

financiranje ne sme presežati 50% deleža sklada, za 15 držav članic, ki bodo prejele najmanj financiranja, pa mora kumulativno financiranje presežati 10% delež sklada. Ocenjena je tudi višina pričakovanih neto izgub sklada, ki znaša 20%, kar pomeni, da se ocenjuje, da bo višina vpoklica poroštev dosegla omenjeni delež. Z jamstvi se zagotavlja kritje posojil malim in srednje velikim podjetjem, omejeno tudi velikim podjetjem ter pravnim osebam javnega prava, ki izvajajo dejavnosti s področja zdravstva, raziskave na področju zdravstva ali izvajajo storitve, povezane z zdravstveno krizo.

Ta finančni instrument je oblikovan na način delitve tveganj med jamstvenim skladom in finančnimi posredniki, ki opravijo skrben pregled, s ciljem, da se zagotavlja finančne vire tudi bolj tveganim končnim prejemnikom. Financiranje končnih koristnikov se bo izvajalo preko finančnih posrednikov in bank, ki bodo za ta namen pridobile jamstvo tega sklada. Jamstvo tega sklada krije do 75% posojila končnim prejemnikom, preostalo tveganje nosijo finančni posredniki in banke, ki so pridobile jamstvo.

EIB se je odločila ustanoviti večregijsko in večsektorsko platformo, ki jo bo upravljala. Platforma je ustanovljena tudi v pričakovanju večjega obsega sredstev, ki bi zahtevala zagotavljanje stroškovne učinkovitosti s tem povezanih upravljavskih dejavnosti. Glavni cilj platforme je okrepiti operativno učinkovitost z racionalizacijo in, kolikor je to mogoče, standardizacijo procesov in postopkov glede upravljanja, metodologij za izračun provizij in standardov poročanja. Operacije v okviru platforme se bodo organizirale z ustanovitvijo posameznih skladov premoženja, za katere bodo veljala Pravila platforme. Opis sklada bo naveden v sporazumu o prispevku, ki ga skleneta država članica in banka, in bo odražal posebne cilje, zahteve in upravičenost, ki velja za posamezni sklad.

EIB bo odgovorna za zagotovitev, da so operacije, ki jih podpira vsak sklad v okviru platforme, skladne z opisom sklada za ta sklad in s pravili platforme. EIB kot skrbnica platforme deluje v skladu z veljavnimi politikami in postopki EIB.

Sodelujoči v Pan-evropskem jamstvenem skladu (v nadaljnjem besedilu: EGF) bodo povabljeni na sestanke Partnerskih odborov, ki bodo občasno organizirani na ravni platforme za tematske in geografske razprave za zagotovitev strateških usmeritev EIB in za svetovanje o delovanju platforme in o priložnostih za ustvarjanje novih skladov. Partnerski odbor je zgolj svetovalni organ, ki ni pristojen za odločanje v zvezi s platformo ali katerim koli skladom v okviru platforme. Za vsak sklad v okviru platforme pa se ustanovi Odbor vlagateljev. Glavna vloga vsakega odbora vlagateljev je nadzorovati dejavnosti v okviru zadevnega sklada in odobriti posebne operacije, podprte s prispevki v ta sklad. Odločitve vsakega Odbora vlagateljev o operacijah se sprejmejo po postopku, urejenem v Pravilih platforme. Vsaka država članica ima pravico imenovati člana (in nadomestnega člana), ki ga bo zastopal v Partnerskem odboru in Odborih vlagateljev.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA TER DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

Z uveljavitvijo zakona ne bodo nastopile neposredne finančne obveznosti za proračun Republike Slovenije, ker gre pri zakonu za jamstvo za obveznosti tretjih oseb, torej za pogojne obveznosti.

Neposredne finančne posledice bi lahko za proračun Republike Slovenije nastopile v primeru, da podjetja ne bi vrnila posojil v skladu s pogodbenimi določili in bi prišlo do unovčenja jamstva po predlogu zakona. V obdobju do 31. decembra 2037 bi bilo v tem primeru za plačilo unovčenih jamstev zagotoviti ustrezna sredstva v proračunu. Republika Slovenija s tem zakonom zagotavlja jamstvo skladu v višini svojega sorazmernega deleža (0,280333%) sredstev jamstvenega sklada oz. 70.083.139,60 EUR. Ob ustanavljanju Pan-evropskega jamstvenega sklada je bila ocenjena tudi višina pričakovanih neto izgub sklada, in sicer se ocenjuje, da bi višina unovčitve jamstev lahko

dosegla delež 20% višine celotnih sredstev sklada. Za Republiko Slovenijo ta ocena pomeni vplačilo do 14 mio EUR sredstev v obdobju delovanja sklada.

Predlog zakona nima finančnih posledic za druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlog zakona v letu 2021 ne predvideva unovčenih jamstev, saj lahko neposredne finančne posledice nastopijo šele v primeru, da podjetja ne bi vrnila posojil v skladu s pogodbenimi določili in bi prišlo do unovčenja jamstva po predlogu zakona.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOST PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1. Prilagojenost predlagane ureditve pravu Evropske unije

Predlog zakona je pripravljen v skladu z odločitvijo Sveta direktorjev Evropske investicijske banke o vzpostavitvi Pan-evropskega jamstvenega sklada po izbruhu COVID-19 in je prilagojen pravu EU.

5.2. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih EU

Predlog zakona v prvi vrsti temelji na zahtevi 149. člena Ustave Republike Slovenije, ki za jamstva države določa, da so dovoljena le na podlagi zakona. Z vidika prikaza ureditve v drugih pravnih sistemih EU je treba poudariti, da je predlog zakona pripravljen v skladu z odločitvijo EIB (v kateri sodelujejo vse države članice) glede ustanovitve novega Pan-evropskega jamstvenega sklada za spopadanje z gospodarskimi posledicami pandemije COVID-19. Po tem, ko so voditelji držav članic EU na Evropskem svetu 23. aprila odobrili ustanovitev sklada kot del celotnega odzivnega svežnja EU na COVID-19, so bile vse države članice pozvane za sodelovanje v tem skladu. Navedeno pomeni, da je predlagano jamstvo Republike Slovenije po vsebini in kakovosti enako jamstvu, kot ga bodo zagotovile tudi druge države članice (do sedaj potrjeno s strani 21 držav članic: Avstrija, Belgija, Bolgarija, Ciper, Danska, Finska, Francija, Grčija, Hrvaška, Irska, Italija, Litva, Luksemburg, Malta, Nemčija, Nizozemska, Poljska, Portugalska, Slovaška, Španija in Švedska). Zaradi navedenega poenotenja držav članic, vsaka država članica, skladno s svojo nacionalno zakonodajo glede izdajanja jamstev države, sklene vsebinsko enak sporazum o jamstvu (Guarantee Agreement) in vsebinsko enak sporazum o prispevku (Contribution Agreement) z Evropsko investicijsko banko v enotnem besedilu, ki je bilo na ustreznih telesih Evropske investicijske banke usklajeno med vsemi državami članicami.

Sklenitev navedenih sporazumov predstavlja obliko državne pomoči, zato jo morajo države članice priglasiti Evropski komisiji.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona nima administrativnih posledic.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona nima administrativnih posledic.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Predlog zakona nima posledic na okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Predlog zakona zagotavlja ukrep, namenjen slovenskemu gospodarstvu za odpravljanje negativnih gospodarskih in socialnih posledic izbruha COVID-19.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

S predlogom zakon se prispeva k ohranjanju delovnih mest v podjetjih, ki jih je prizadela epidemija COVID-19, s tem pa preprečuje poslabšanje socialnega položaja širšega kroga prebivalstva, predvsem pa socialno ogroženih skupin.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Predlog zakona ne vpliva na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Predlog zakona lahko pozitivno vpliva na zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev ter samozaposlenih.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

- Predstavitev sprejetega zakona:

Za izvajanje zakona je pristojno Ministrstvo za finance.

- Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

Izvajanje zakona spremljajo vsebinsko pristojna ministrstva in vladne službe po področjih.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

Ni drugih pomembnih okoliščin.

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

Predlog zakona ni bil objavljen na spletnih naslovih.

Ker gre za predlog zakona po nujnem postopku, sodelovanje javnosti pri pripravi predloga zakona ni potrebno.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN

Pri pripravi predloga zakona zunanji strokovnjaki niso sodelovali.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES:

- mag. Andrej Šircelj, minister
- mag. Peter Ješovnik, državni sekretar
- mag. Kristina Šteblaj, državna sekretarka
- dr. Katja Lautar, vršilka dolžnosti generalnega direktorja Direktorata za ekonomsko in fiskalno politiko
- mag. Aleksander Nagode, generalni direktor Direktorata za javno premoženje
- Goran Kitić, vodja Sektorja za upravljanje javnega premoženja

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen (vsebina zakona)

(1) S tem zakonom se ureja udeležba Republike Slovenije v Pan-evropskem jamstvenem skladu (v nadaljnjem besedilu: EGF), ki je ustanovljen za blažitev posledic COVID-19 z zagotavljanjem likvidnosti subjektom, ki so ustanovljeni ali opravljajo dejavnost v državah članicah Evropske unije, ki so s svojim prispevkom zagotovile udeležbo v EGF.

(2) Republika Slovenija zagotovi udeležbo v EGF z jamstvom za obveznosti iz transakcij, ki jih v imenu in za račun EGF ter za namen izvajanja ukrepov EGF sklene Evropska investicijska banka (v nadaljnjem besedilu: EIB), in sicer v deležu, ki ustreza deležu Republike Slovenije v kapitalu EIB.

(3) Transakcije iz prejšnjega odstavka so zlasti pravni posli v zvezi z jamstvi, financiranjem in kapitalskimi naložbami ter drugi pravni posli za namen izvajanja ukrepov EGF, vključno tistimi, ki jih EIB sklene z Evropskim investicijskim skladom.

2. člen (značilnosti jamstva Republike Slovenije)

(1) Republika Slovenija v sorazmernem delu jamči za izpolnitev obveznosti ali zahtevkov nasprotnih strank EIB ter za izpolnitev razlik pri poplačilu EIB iz naslova transakcij iz drugega in tretjega odstavka prejšnjega člena. Obveznosti ali zahtevki nasprotnih strank EIB pomenijo kateri koli dolgovani znesek, zlasti glavnice, obresti, provizije, dajatve, odškodnine, stroške in druge obveznosti, ki izhajajo iz posamezne transakcije. Razlika pri poplačilu EIB pomeni zlasti okoliščino, ko je višina poplačila EIB ali višina povrnjenih sredstev iz posamezne transakcije nižja od višine plačanih, vloženih ali posojenih sredstev.

(2) Najvišji skupni znesek jamstva Republike Slovenije po tem zakonu znaša 70.083.139,60 eura.

(3) Jamstvo Republike Slovenije po tem zakonu je nepreklicno, brezpogojno in se unovči na prvi pisni poziv EIB.

(4) Jamstvo Republike Slovenije po tem zakonu začne veljati z uveljavitvijo sporazuma o prispevku (Contribution Agreement) in sporazuma o jamstvu (Guarantee Agreement) med Republiko Slovenijo in EIB, ki ju v imenu in za račun Republike Slovenije sklene minister, pristojen za finance.

3. člen

(izpolnitev jamstvene obveznosti)

(1) Republika Slovenija izpolni jamstveno obveznost v petih delovnih dneh od dneva oddaje pisne zahteve za izpolnitev sorazmernega dela jamstvene obveznosti, ki jo EIB v primeru neizpolnitve obveznosti ali zahtevkov nasprotnih strank EIB ali v primeru nastanka razlik pri poplačilu EIB iz prvega odstavka prejšnjega člena naslovi na Republiko Slovenijo, in v kateri je navedena transakcija ali pravni posel, na katerega se zahteva nanaša.

(2) Podrobnejša vsebina pisne zahteve iz prejšnjega odstavka se dogovori v sporazumu o jamstvu iz četrtega odstavka prejšnjega člena...

(3) Za jamstvo Republike Slovenije po tem zakonu se glede načina izterjave regresnih zahtevkov ne uporabljajo določbe zakona, ki ureja javne finance.

4. člen (prenehanje jamstva Republike Slovenije)

Jamstvo Republike Slovenije po tem zakonu preneha z dnem obvestila EIB, da je skupni znesek izplačanih jamstev vseh subjektov, ki sodelujejo v EGF, dosegel vsoto njihovih najvišjih zneskov jamstev, vendar najpozneje 31. decembra 2037.

5. člen (zagotavljanje sredstev)

Sredstva za izpolnjevanje obveznosti Republike Slovenije po tem zakonu se zagotavljajo v proračunu Republike Slovenije. Jamstvo, izdano po tem zakonu, se ne všteva v kvoto, določeno z zakonom, ki ureja izvrševanje proračuna Republike Slovenije.

6. člen (pristojnost in obveščanje)

(1) Ministrstvo, pristojno za finance, skrbi za izvajanje tega zakona ter za uresničevanje vseh pravic in obveznosti Republike Slovenije, ki izhajajo iz njega oziroma so v zvezi z njim.

(2) Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) obvesti Državni zbor Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: državni zbor) o začetku in morebitnem predčasnem koncu veljavnosti jamstva po tem zakonu. Ob koncu veljavnosti jamstva po tem zakonu, vlada obvesti državni zbor o skupnem znesku izplačil iz naslova jamstva.

(3) Vlada Republike Slovenije do 31.12.2022 obvesti Državni zbor Republike Slovenije o vsebini in obsegu potrjenih ukrepov EGF, do katerih bodo upravičeni subjekti s sedežem v Republiki Sloveniji.

KONČNA DOLOČBA

7. člen (začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

S 1. členom se ureja vsebina zakona in obseg njegove uporabe. Iz tega člena izhaja, da se s tem zakonom ureja udeležba Republike Slovenije v Pan-evropskem jamstvenem skladu (v nadaljnjem besedilu: EGF), ki je ustanovljen za blažitev posledic COVID-19 z zagotavljanjem likvidnosti končnim upravičencem, zlasti malim in srednjim podjetjem ter podjetjem s srednjo tržno kapitalizacijo iz držav članic, ki s svojim prispevkom sodelujejo v EGF. EGF je namenjen podpori končnim prejemnikom, ki so dolgoročno sposobni preživeti in ki izpolnjujejo zahteve posojilodajalca ali drugih finančnih posrednikov glede komercialnega financiranja, če ne bi epidemija COVID-19 vplivala na gospodarstvo. V EGF lahko prispeva vsaka država članica Evropske unije in institucije Evropske unije ali institucije, ki so jih ustanovile države članice Evropske unije.

Ukrepi: EIB lahko za račun EGF in Evropskega investicijskega sklada (v nadaljnjem besedilu: EIF) v okviru ukrepov EGF jamči ali zagotavlja financiranje neposredno končnim prejemnikom (neposredni ukrepi). EIB ali EIF lahko ponudita jamstvo ali financiranje posredno prek finančnih posrednikov (posredni ukrepi) upravičenim končnim upravičencem – zlasti malim in srednjim podjetjem, podjetjem s srednjo tržno kapitalizacijo in tudi podjetjem ter javnim subjektom, ki zagotavljajo bistvene storitve, zlasti v zdravstvenem, raziskovalnem in izobraževalnem sektorju, ki se ne morejo financirati v okviru obstoječih finančnih produktov skupine EIB. Neposredni ukrepi zajemajo neposredno financiranje oz. jamstva EIB za upravičene projekte, ki jih izvajajo upravičenci. Za posredne ukrepe EIB ali EIF skleneta sporazume s finančnimi posredniki. Finančni posredniki (v nadaljnjem besedilu: FI) so lahko komercialne banke, finančne institucije, garancijske institucije, lizinske družbe, skladi tveganega kapitala in skladi zasebnega kapitala, mikrofinančne institucije, nacionalne promocijske banke oz. institucije, družbe s posebnim namenom (SPV), zasebni kreditni skladi, javni skladi, alternativni posojilodajalci, posojilodajalci, garancijske družbe itd.

Okvirna končna predvidena struktura ukrepov:

- dolžniški posli z MSP vsaj 65% financiranja (vsebuje podporo z listinjenjem);
- dolžniški posli z drugimi subjekti največ 28% financiranja, od tega največ 5 odstotnih točk za dolžniške posle s subjekti javnega sektorja in subjekti, ki so dejavni na področju zdravja ali zdravstvenih raziskav ali zagotavljajo bistvene storitve v zvezi z zdravstveno krizo;
- posli tveganega kapitala in kapital za rast (preko EIF) ter posli tveganega dolga z MSP podjetji s srednjo tržno kapitalizacijo največ 7% financiranja.

Za ukrepe, namenjene podpori velikim družbam z več kot 3000 zaposlenimi, bodo veljale naslednje omejitve:

- brez lastniških naložb, temveč zgolj posojila v skladu z Začasnim okvirjem Evropske komisije;
- ukrepi so na voljo samo za financiranje obratnih sredstev in dobaviteljske verige;
- financiranje je na voljo samo prek finančnih posrednikov;
- izpostavljenost do posameznih velikih podjetij je omejena na 250 milijonov EUR;
- samo za sektorje, ki so v skladu z dolgoročnim poslanstvom EIB (inovacije, okolje in podpora MSP).

Operacije s FI in končnimi prejemniki se lahko izvajajo le v sodelujočih državah članicah, to je v državah članicah, ki so z EIB sklenile sporazume o prispevkih v zvezi z EGF. Prispevki vseh držav članic bodo na voljo za operacije v vseh sodelujočih državah članicah. Uporaba sredstev EGF bo določena na podlagi potrebe in povpraševanja glede na vpliv COVID-19 in s tem povezanimi tržnimi razmerami. Skupina EIB bo zagotovila dodatno financiranje v okviru EGF v vseh državah članicah, ki prispevajo, s ciljem geografske porazdelitve, ki je sorazmerna z gospodarskim vplivom krize, velikostjo gospodarstev ter razpoložljivimi nacionalnimi in evropskimi instrumenti podpore.

Republika Slovenija svoje udeležbe ne zagotavlja z denarnim vložkom v EGF, temveč z jamstvom v sorazmernem delu (ki ustreza deležu Republike Slovenije v kapitalu EIB) za obveznosti iz transakcij, ki

jih v imenu in za račun EGF ter za namen izvajanja ukrepov EGF sklene EIB. Za te transakcije štejejo zlasti pravni posli v zvezi z jamstvi, financiranjem in kapitalskimi naložbami ter drugi pravni posli za namen izvajanja ukrepov EGF, vključno tistimi, ki jih EIB sklene z Evropskim investicijskim skladom. Transakcije so podrobno opredeljene v prilogi sporazuma o prispevku (Contribution Agreement), ki ga Republika Slovenija sklene z EIB. Opredelitve se nanašajo na cilje, upravičene sodelujoče subjekte, upravičene operacije in transakcije, končne upravičence, geografsko upravičenost, ročnost naložb, poročanje, ocenjevanje, način odobritve transakcij, plačilo s strani sodelujočih subjektov, stroške ipd.

K 2. členu

V 2. členu se urejajo značilnosti jamstva Republike Slovenije, za katerega je predvideno, da bo po kakovosti usklajeno z jamstvi drugih držav članic. Jamstvo Republike Slovenije po tem zakonu je po svoji naravi nepreklicno in brezpogojno jamstvo na prvi poziv. Jamstvo Republike Slovenije po tem zakonu velja za izpolnitev obveznosti ali zahtevkov nasprotnih strank EIB ter za izpolnitev razlik pri poplačilu EIB iz naslova transakcij v imenu in za račun EGF. Obveznosti ali zahtevki nasprotnih strank EIB pomenijo kateri koli dolgovani znesek, zlasti glavnice, obresti, provizije, dajatve, odškodnine, stroške in druge obveznosti, ki izhajajo iz posamezne transakcije. Razlika pri poplačilu EIB pomeni zlasti okoliščino, ko je višina poplačila EIB ali višina povrnjenih sredstev iz posamezne transakcije nižja od višine vloženih ali posojenih sredstev.

Republika Slovenija sodeluje v EGF, katerega obseg znaša 25 milijard EUR, v skladu z njenim njen deležem v kapitalu EIB, prispeva jamstveni potencial v višini 0,280333% sredstev jamstvenega sklada oz. 70.083.139,60 EUR.

K 3. členu

V 3. členu se na podlagi določb (med državami članicami usklajenega) osnutka sporazuma o prispevku (Contribution Agreement) in sporazuma o jamstvu (Guarantee Agreement), ki ju bosta sklenili Republika Slovenija in EIB, urejajo elementi zahteve za izpolnitev jamstvene obveznosti. V pisni zahtevi, katere vsebina se dogovori s sporazumom o jamstvu, EIB navede transakcijo ali pravni posel, na katerega se zahteva nanaša. EIB lahko od Republike Slovenije zahteva izpolnitev njenega sorazmernega dela jamstvene obveznosti v primeru neizpolnitve obveznosti ali zahtevkov nasprotnih strank EIB ter za izpolnitev razlik pri poplačilu EIB iz naslova transakcij, ki jih izvaja v okviru EGF.

EIB pisno zahtevo za plačilo naslovi na vse države članice v obliki, določeni v prilogi sporazuma o jamstvu in jo pošlje v skladu z določbami sporazuma o jamstvu. Zahteva se glasi skupni znesek, pri čemer se navede sorazmerno razporeditev zneska med državami članicami na podlagi njihovega sorazmernega dela jamstva. Vsa obvestila, zahteve ali druga sporočila, ki jih je treba dati ali poslati po sporazumu o jamstvu, morajo biti v pisni obliki in dostavljena po pošti, faksu, elektronski pošti ali varnem spletnem mestu na naslov, določen s sporazumom.

Plačilni rok je usklajen med državami članicami skladno z oddajno teorijo. Država članica izpolni svojo jamstveno obveznost v petih delovnih dneh od dneva oddaje pisne zahteve EIB, katerega EIB navede v zahtevi.

Glede na to, da Republika Slovenija znotraj mehanizma EGF ne sklepa pravnih poslov s končnimi upravičenci ukrepov EGF, s slednjimi tudi ne sklepa pogodb o zavarovanju jamstva Republike Slovenije. Zaradi tega ni mogoče uporabiti določb 75. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617 in 13/18; v nadaljnjem besedilu: ZJF) glede načina izterjave regresnih zahtevkov, in sicer na podlagi pogodbe o zavarovanju jamstva. Ta odstop od določbe ZJF pa ne izključuje obveznosti vzpostavitve regresne terjatve in pravice zahtevati vračilo plačila od nasprotnih strank EIB, zato se za izterjavo regresnih zahtevkov uporabljajo splošne določbe obligacijskega prava, pri čemer bo treba pri

oblikovanju zahtevkov in njihovem uveljavljanju upoštevati tudi mednarodni element in določbe Zakona o državnem odvetništvu (Uradni list RS, št. 23/17) glede zastopanja Republike Slovenije pred tujimi sodišči in tujimi arbitražami.

K 4. členu

Jamstvo Republike Slovenije po tem zakonu preneha z dnem, ko skupni znesek izplačanih jamstev vseh subjektov, ki sodelujejo v EGF, doseže vsoto njihovih najvišjih zneskov jamstev, vendar najpozneje 31. decembra 2037.

K 5. členu

S tem členom se ureja vir za zagotavljanje sredstev za izpolnjevanje obveznosti po tem zakonu.

K 6. členu

S tem členom se predvideva, da je za izvajanje tega zakona ter za uresničevanje vseh pravic in obveznosti Republike Slovenije, ki izhajajo iz njega oziroma so v zvezi z njim, pristojno Ministrstvo za finance, ki je v skladu z 29. členom Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo, 89/07 – odl. US, 126/07 – ZUP-E, 48/09, 8/10 – ZUP-G, 8/12 – ZVRS-F, 21/12, 47/13, 12/14, 90/14 in 51/16) pristojno za izvajanje nalog na področju poroštev.

Dodatno je s tem členom urejeno obveščanje Državnega zbora Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: državni zbor) s strani Vlade Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) in sicer o začetku in morebitnem predčasnem koncu veljavnosti jamstva po tem zakonu ter o skupnem znesku izplačil iz naslova jamstva ob koncu veljavnosti jamstva.

Predvideno je tudi, da vlada do 31.12.2022 obvesti državni zbor o vsebini in obsegu potrjenih ukrepov EGF, do katerih bodo upravičeni subjekti s sedežem v Republiki Sloveniji. Rok je postavljen ob upoštevanju dejstva, da je za prijavo projektov v odobritev Odboru vlagateljev določen rok 31. december 2021 in da je možno podaljšanje tega roka za 6 mesecev.

K 7. členu

Člen ureja začetek veljavnosti tega zakona – naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Določitev krajše *vacatio legis* od običajne sledi nujnosti sprejema predpisa. EGF bo polno operativen šele po tem, ko vse države članice zagotovijo zahtevano jamstvo. Poleg tega pa je treba upoštevati, da je bo EGF začasne narave in da je predviden rok za prijavo projektov v odobritev Odboru vlagateljev časovno omejen do 31. decembra 2021 (z možnim podaljšanjem za 6 mesecev).